

මහා සම්ප්‍රදායේ කුරුබව

පසුගිය සතිගේ පළමු ලිපියෙහි ඇති වැරද්දක් නිවැරදිකළ යුතුව ඇත්තේ ඉන් මුළුමනින් ම විරුද්ධ අදහසක් නිරූපණය වන බැවිනි. එහි හත්වැනි ඡේදයෙහි පාළු භාෂාවෙහි ව්‍යාකරණය යනුවෙන් ඇරඹෙන වාක්‍යය පහත සඳහන් අයුරින් නිවැරදි විය යුතු ය. “පාළු භාෂාවෙහි ව්‍යාකරණය සිංහල භාෂාවේ ව්‍යාකරණය දෙස බලා සකස් කරන ලද්දක් නොව, (ලේඛන) සිංහල භාෂාවට හිමිකර දී ඇති ව්‍යාකරණය පාළු (හා සංස්කෘත) ව්‍යාකරණ දෙස බලා සකස් කරන ලද්දක් බවට සාක්ෂි වෙයි.”

මාර්ටින් වික්‍රමසිංහ මහතා මෙරට සංස්කෘතිය භාරතීය සංස්කෘතියෙන් අදීන බව පෙන්වීමට උත්සාහ කෙළේ අපේ සංස්කෘතිය බටහිර සංස්කෘතිය සමග සංසන්දනය කරමින් ය. ජාතක කතා බටහිර කෙටිකතාව සමග සසඳමින් එ දෙනෙහි ම ඊතියා යථාර්ථවාදී ඊතියක් තිබෙන බව පෙන්වීමට එ මහතා උත්සාහ කෙළේ ය. ඉන් කියවෙන්නේ අපේ පැරැන්නන්ගේ දිනත්වයක් නොවුණ ද වර්තමානයේ අපට බටහිර සමග එක්වීමට ඇති අවශ්‍යතාව ය. එහි දීනකමක් ඇත. එ දීනකම අපට ලැබෙන්නේ බටහිර ක්‍රිස්තියානි නූතනත්වයේ සංස්කෘතික ආධිපත්‍යය ඔස්සේ ය. අප බටහිර විද්‍යාව ඇතුළු බටහිර දැනුමේ ආධිපත්‍යයට යටවී සිටින්නාක් අපට එ දිනත්වයෙන් ගැලවීමක් නැත. වික්‍රමසිංහ මහතාගේ සාහිත්‍ය නිර්මාණ මෙන් ම සාහිත්‍ය විචාරය ද බටහිර දැනුමේ ආධිපත්‍යයට හා නූතනත්වයට යටවීමෙන් ලැබුණු දෑ විය.

කුමාරතුංග මහතා භාරතයෙන් නිදහස්වීමට උත්සාහ කෙළේ වික්‍රමසිංහ මහතා තරම්ම බටහිර දැනුමට ගැති වී නොවුණ ද එ මහතා ද බටහිර නූතනත්වයෙන් නිදහස් වී නො සිටියේ ය. එසේ ම එ මහතාට ද හෙළ හවුලේ සාමාජිකයන්ට ද අතීතයේ ලෝකයට දැනුම ලබාදුන්නේ ලංකාවෙන් ය යන අදහස තිබිණි. අද එය ඇතැමුන්ට රෝගයක් වන තරමට උත්සන්න වී ඇත. අපේ දැනුමේ ලෝකයා විසින් ලබාගෙන ඇති බව සැබෑ ය. එසේ ම අපි ලෝකයෙන් ද දැනුම ලබාගෙන ඇත්තෙමු. සංස්කෘතිය හා එහි අංගයක් වන දැනුම සංස්කෘතික යටත්විජිතවාදයක් ක්‍රියාත්මක නොවන කාලයක සංස්කෘතියෙන් සංස්කෘතියට අවශෝෂණය කරගනු ලැබේ. එහි දී ඊතියා මහා සම්ප්‍රදාය වූ සම්ප්‍රදාය ආදී සංකල්ප අදාළ නොවනවා පමණක් නො වෙයි. එ සංකල්පයෙහි වලංගුබවක් ද නැත.

අපේ කුරු උගතුන් තවත් කුරු වී ඇත්තේ මේ මහා සම්ප්‍රදාය වූ සම්ප්‍රදාය ආදී බහුබුත සංකල්පවලින් හා උසස් නැත්නම් මහා සංස්කෘතිය යන සංකල්පයෙනි. මේ සංකල්ප අභිරුචියෙන් යොදාගන්නා පඩියන්ට අනුව සිංහල සංස්කෘතිය උසස් නැත්නම් මහා සංස්කෘතියක් නො වේ. එමෙන් ම ඔවුන්ට අනුව අපට ඇත්තේ වූ සම්ප්‍රදායකි. ප්‍රබුද්ධයන් ලෙස පෙනී සිටින අනුකාරකයන් රැසක් (රැළක්) ම සිංහල සංස්කෘතිය පහත්කර සැලකීම සඳහා මේ සංකල්ප යොදාගනු දක්නට හැකි ය.

මහා සම්ප්‍රදාය, වූ සම්ප්‍රදාය යන සංකල්පවල නිර්මාතෘවරයා වූයේ රෙඩ්ලීඩ් නම් බටහිර මානවවිද්‍යාඥයෙකි. ඔහු මායා ශිෂ්ටාචාරයට අයත් යුකාටාන් නම් ප්‍රදේශයේ සංස්කෘතිය හදාරා මේ සංකල්ප ඉදිරිපත්කළේ එ ඇසුරෙන් තම දත්ත පැහැදිලි කිරීමට ය. ඔහුට අනුව සංස්කෘතීන් මහා සම්ප්‍රදාය, වූ සම්ප්‍රදාය යනුවෙන් කොටස් දෙකකට බෙදිය හැකි ය . මහා සම්ප්‍රදායෙහි නිර්මාණය වන සංස්කෘතිය සමස්තයක් ලෙස ගත්කල වූ සම්ප්‍රදායෙහි සංස්කෘතීන් විසින් අනුකරණය කරනු ලැබෙයි. එහෙත් එ අනෙක් පැත්තට සාමාන්‍යයෙන් ක්‍රියාත්මක නො වෙයි.

මහා සම්ප්‍රදාය නගර ආශ්‍රිත ව බිහිවෙයි. වූ සම් ප්‍රදාය ඇත්තේ ගම්වල ය. සංස්කෘතිය බොහෝවිට නගරයෙන් ගමට ගලා යන මුත් ගමෙන් නගරයට නො ලැබෙයි. රෙඩ්ලීඩ් මායා ශිෂ්ටාචාරය පේරුමී ගැනීමට මහා සම්ප්‍රදාය, වූ සම්ප්‍රදාය යන සංකල්ප යොදාගත්ත ද ඔහුට අවසාන වශයෙන් අවශ්‍ය වී තිබුණේ කුමක් ද යන්න පැහැදිලි ය. ඔහු හා ඔහුගේ අනුගාමිකයෝ මහා සම්ප්‍රදාය, වූ සම්ප්‍රදාය යන සංකල්ප මායා සංස්කෘතියෙන් බැහැරව ද යොදාගත්හ. මේ සංකල්පයේ අවසන් අරමුණ වූයේ බටහිර නූතනත්වයේ සංස්කෘතිය මහා සම්ප්‍රදාය බවත් අප අයත්වන්නේ වූ සම්ප්‍රදායට බවත් තහවුරු කිරීම ය. අපට අද සංස්කෘතිය ලැබෙන්නේ බටහිරින් ය.එය අනුකරණය කිරීම හැරෙන්නට අපට කළහැක දෙයක් නැත.

රෙඩ්ලීම් මාසා ශිෂ්ටාචාරය පිළිබඳ කිනම් බයිලා කීව ද ඔහුට අවශ්‍ය වූයේ බටහිර ක්‍රිස්තියානි නූතනත්වයේ හා බටහිර යුදෙව් ක්‍රිස්තියානි සංස්කෘතියේ ආධිපත්‍යය තහවුරු කිරීම ය. ඒ ආධිපත්‍යයෙහි සංස්කෘතික යටත්විජිතවාදයට අනුව අප මත බටහිර සංස්කෘතිය බලයෙන්, ඇතැම් විට උපක්‍රමිකව පැවරෙයි. මේ පැවරීම සංස්කෘතික යටත්විජිතවාදයක් නිසා නොව ස්වාභාවික ව සිදුවන්නක් ලෙස පෙන්නුම් රෙඩ්ලීම්ගේ අරමුණ විය. වෙනත් වචනවලින් කියන්නේ නම් ඔහුට අවශ්‍ය වූයේ සංස්කෘතික යටත්විජිතවාදයක් නැති බවත් අප බටහිර සංස්කෘතිය අනුකරණය කරන්නේ බටහිර මහා සම්ප්‍රදායේ නිසාත් අප වූල සම්ප්‍රදායේ නිසාත් බව කීමට ය. අප වූල සම්ප්‍රදායේ වැසියන් ලෙස මහා සම්ප්‍රදාය අනුකරණය කළ යුතු ය. ඕනෑම මහා සම්ප්‍රදායේ සංස්කෘතියක් හා වූල සම්ප්‍රදායේ සංස්කෘතියක් මුතගැසුණු විට එවැන්නක් සිදුවෙයි. ඒ බටහිර සමාජ විද්‍යාවට අනුව ප්‍රකාශ කෙරෙන්නෙකි. බටහිර සමාජ විද්‍යාව බටහිර දැනුමක් ලෙස වාස්තවික ය. ඒ ර්නියා යථාර්ථවාදී ය. අප බටහිරයන් අනුකරණය කරන්නේ බටහිර ක්‍රිස්තියානි යටත්විජිතවාදයක් නිසා නොව ඒ ස්වාභාවික ක්‍රියාවලියක් නිසා ය. ඒ ස්වාභාවික ක්‍රියාවලිය වාස්තවික වූ ද යථාර්ථවාදී වූ ද වෙයි. ඒ බව බටහිර සමාජ (මානව) විද්‍යාවෙන් කියවෙයි. කෙටියෙන් කිවහොත් බටහිරයන් අනුකරණය කිරීම විද්‍යාවට එකඟ ව සිදුවෙයි.

මහා සම්ප්‍රදාය වූල සම්ප්‍රදාය ප්‍රවාදය සංගත නොවන බව පෙන්නුම් අසීරු නො වේ. සංස්කෘතිය යන්න එක් පැත්තකට පමණක් ගලා යන්නක් නො වේ. බටහිර භෞතික විද්‍යාවෙහි විද්‍යුත් ධාරාවක්, පොල් ගෙඩියක් වැනි ගුරුත්වාකර්ෂණ ඝෛරුක වලනය වන වස්තුවක්, ජල ධාරාවක් ආදිය ඒ ඒ ඝෛරුයෙහි ඉහළ විභවයක් සිට පහත විභවයකට ගමන් කරයි. එහෙත් සංස්කෘතිය එසේ ඉහළ විභවයක් සිට පහළ විභවයකට එක් පැත්තකට ගලා යන්නක් නො වේ. රෙඩ්ලීම් බටහිර මානව විද්‍යාවෙහි මහා සම්ප්‍රදාය වූල සම්ප්‍රදාය සංකල්පය නිර්මාණය කිරීමේ දී බටහිර විද්‍යාවේ අනෙක් දැනුම් පද්ධතීන්හි තිබූ විභවය යන සංකල්පය බලපාන්නට ඇත. කාල් මාක්ස්ට තම ර්නියා ඓතිහාසික භෞතිකවාදය නිර්මාණය කිරීමේ දී ඩාවින්ගේ පරිණාමවාදය බලපා ඇති බව මාක්ස් ම පිළිගත්තේ ය. ඒ දැනුම සංස්කෘතිය මත පදනම් වන බැවිනි. රෙඩ්ලීම් ක්‍රියාත්මක වූයේ මානව විද්‍යාවෙහි වුවත් ඔහුට තම සංස්කෘතිය විසින් විවිධ අවස්ථාවල දී අනෙක් ඝෛරුවල නිර්මාණය වී තිබූ දැනුම ලබාගැනීමේ හැකියාව විය.

රෙඩ්ලීම් අනෙක් බටහිර දැනුම් පද්ධතීන්ගෙන් ලබාගත් විභවය යන සංකල්පය විභවය යන වචනය නොමැතිව යොදාගෙන ඇති බව පැහැදිලි ය. සංස්කෘතිය ගලායෑම පිළිබඳ ප්‍රවාදයක් නිර්මාණය කළ රෙඩ්ලීම් ඒ ඔස්සේ බටහිර ක්‍රිස්තියානි යටත්විජිතවාදී සංස්කෘතිය අනෙක් සංස්කෘතීන් මත බලයෙන් හෝ උපක්‍රමයෙන් හෝ පැවරීම එසේ නොවන බව පෙන්නුම් උත්සාහ කෙළේ ය. එහෙත් සංස්කෘතිය සාධාරණ වශයෙන් ගත්කල දෙපැත්තට ගලා යයි. ඒ එසේ නොවන්නේ සංස්කෘතික යටත්විජිතවාදයක් ක්‍රියාත්මක වී ඒ එක් පැත්තකට පමණක් ගලා යෑමට සැලැස්වූ අවස්ථාවල ය. එවැනි අවස්ථාවල ද සංස්කෘතික යටත්විජිතවාදය තවත් ආකාරයකට ක්‍රියාකරමින් යටත්විජිතයෙහි සංස්කෘතිය තමන්ට අවශ්‍ය පරිදි ගැනීමේ ක්‍රියාවලියක් නිරත වෙයි. අපේ රටේ තිබූ වෙදකමේ වර්ගීකරණය ලන්දේසීන් විසින් තම රටට ගෙන යන ලද්දේ ඒ නියමයට එකඟව ය. එමෙන් ම අපේ කලා නිර්මාණ බිරිතානීන් විසින් රැගෙන යන ලද්දේ සංස්කෘතික යටත්විජිතවාදීව ය. බිරිතානි කෞතුකාගාරය යනුවෙන් ප්‍රසිද්ධ වී ඇති ආයතනය සංස්කෘතික යටත්විජිතවාදයේ ප්‍රතිඵලයක් ලෙස යටත්විජිතවලින් බිරිතානියට ගෙන යන ලද කෘතීන්ගේ එකතුවක් ලෙස පෙනී යෑම පුදුමයක් නො වේ.

රෙඩ්ලීම්ගේ යටත්විජිතවාදී සංකල්පය ලංකාවට හඳුන්වාදුන්නේ ජදිරිවීර සරච්චන්ද්‍ර මහතා ය. ඒ මහතා ඒ සම්බන්ධයෙන් ඉංග්‍රීසියෙන් ලියන ලද ලිපියක් හැටගණන්වල මුල විශ්වවිද්‍යාල ශිෂ්‍යයන්ගේ සඟරාවක සිංහලට පරිවර්තනය කර පළකිරීමත් සමග සිංහල පාඨකයන් අතර ද මේ සංකල්පය පැතිරී ගියේ ය. අද එය සිංහලයෙහි ඉවක් බවක් නොමැතිව යොදාගන්නා සංකල්පයක් බවට පත්වී ඇත. සිංහලයන් අද ඒ යොදාගන්නේ කිනම් අර්ථයකින් ද යන්න පැහැදිලි නැත. පසුගියදා අළුත් සහල් මංගලය ගැන පැවති රූපවාහිනී සාකච්ඡාවක දී එහි මහා සම්ප්‍රදායක් හා වූල සම්ප්‍රදායක් ගැන කියනු අසා සිටියෙමි. රජුගේ මැදිහත්වීමෙන් කෙරුණු වත් පිළිවෙත් මහා සම්ප්‍රදාය ලෙස ද ඒ එ යායේදී ගොවීන් විසින් කෙරුණු වත් පිළිවෙත් වූල සම්ප්‍රදාය ලෙස ද හැඳින්විණි. ඒ යෙදුම රෙඩ්ලීම්ගේ සංකල්පය සමග කිසිම සම්බන්ධයක් නැත.

බරහිර සංකල්පයක් අපට චුචමනා ආකාරයට සකස්කරගැනීම වරදක් නො වේ එහෙත් එසේ යොදාගැනෙන සංකල්පය මුල් සංකල්පයෙන් වෙනස් බව අප දැනගත යුතු ය. එමෙන් ම යම් අයුරකින් සකස්කරගන්නා ලද සංකල්පය ඉංගිරිසියට පරිවර්තනය කරන්නේ නම් එහි දී රෙඩිග්ලේඩ්ගේ අදාල ඉංගිරිසි වචන යොදා නොගැනීමට අප ප්‍රවේසම් විය යුතු ය. නැතහොත් ඉංගිරිසියෙන් ලිපිය කියවන විදේශිකයකු මුළුමනින් ම වැරදි අර්ථකථනයක් දෙනු ඇත. වේදිකාවේ ගී ගැයීම මහා සම්ප්‍රදාය ලෙසත් පදික වේදිකාවේ ගී ගැයීම චුල සම්ප්‍රදාය ලෙසත් ඇතැම්විට හැඳින්වෙන්නේ සිංහලයන්ගේ සංකල්පයෙන් මිස රෙඩිග්ලේඩ්ගේ සංකල්පයෙන් නො වෙයි. සිංහලයන් ඇතැම්විට එ සංකල්පය යොදාගන්නේ ලොකකන්ගේ සම්ප්‍රදාය හා සොකකන්ගේ සම්ප්‍රදාය යනුවෙන් බව පැහැදිලි ය.

එහෙත් රෙඩිග්ලේඩ් එ සංකල්පය යොදාගත්තේ එවැනි අර්ථයකින් නො වෙයි. ඔහුගේ සංකල්පය විසින් කරන ලද්දේ අප වැනි රටවලට මහා සම්ප්‍රදායක් නොතිබූ බව පෙන්වා දීම ය. රෙඩිග්ලේඩ්ගේ අර්ථයෙන් අද ලෝකයේ මහා සම්ප්‍රදාය බරහිර ක්‍රිස්තියානි නූතනත්වය වෙයි. එදා අපේ මහා සම්ප්‍රදාය එ අර්ථයෙන් ම භාරතීය සම්ප්‍රදාය විය. අපට කළ හැකිවූයේ එ මහා සම්ප්‍රදායේ කුඩා කොටස් දුර්වල ආකාරයෙන් ලබාගැනීම පමණකි. මේ සංකල්පය මෙරට ඇතැම් සිංහල උගතුන් අතර හැටගණන්වලට පෙර ද නොතිබුණා නො වෙයි. කුරු උගතුන් වූ මොවුන් දහනවවැනි සියවසේ පටන් ම භාරතයට නමස්කාර කිරීම අරඹා තිබුණි. වෙදකම සංගීතය ආදිය ඉගෙනීමට ඉංගිරිසිනගේ ඉන්දියාවට ගිය මොවුන්ගෙන් ඇතැමෙකු ආපසු පැමිණීමෙන් පසුව ඉන්දියානුවන් ලෙස හැසිරීම පුදුමයක් නො වෙයි. එහෙත් විශුක්ත සංකල්පීය චින්තනයෙහි දක්ෂයන් නොවූ මොවුන්ට ඉන්දියාව අපට වඩා උසස් ය යන්න ප්‍රකාශකිරීම සඳහා සංකල්පයක් නො වී ය. සර්වචන්ද්‍ර මහතා රෙඩිග්ලේඩ්ගේ සංකල්පය හඳුන්වාදීමෙන් ඔවුන්ට එවැනි සංකල්පයක් ලබා දී ඔවුන්ගේ කුරුබව ලියාපදිංචි කෙළේ ය.

මහාචාර්ය නලින් ද සිල්වා